

SBO Bernardus en dan?

Brochure voor ouders over vervolgonderwijs

Beste ouders en verzorgers,

Uw zoon of dochter staat binnenkort voor een belangrijk moment: de overgang van SBO Bernardus naar het Voortgezet Onderwijs. Een spannend moment voor zowel u als ouder/verzorger, maar met name voor de kinderen. U staat hier niet alleen voor. Wij als school zullen u hierbij ondersteunen.

In deze brochure vindt u meer informatie over de procedure, de mogelijkheden enz.

Wat zijn de mogelijkheden?

Vrijwel alle kinderen die onze school verlaten gaan naar het Voortgezet Middelbaar Beroeps Onderwijs (vmbo), vaak met extra ondersteuning (Leer Weg Ondersteunend Onderwijs) of naar het Praktijkonderwijs (PrO). Voor beide soorten onderwijs wordt door een onafhankelijke instelling een beschikking afgegeven. Dat doet die commissie aan de hand van het Onderwijskundig Rapport (OWR), dat door ons als school opgesteld wordt. Dit onderwijskundig rapport heeft een aantal bijlagen: de resultaten van het intelligentieonderzoek, historisch leerlingvolgsysteem (Cito), evt. een verslag over de aanwezigheid van sociaal-emotionele problematiek, evt. verslagen van logopedie / ergotherapie / fysiotherapie, evt. kopie van dyslexieverklaring, evt. verslagen van artsen / externe hulpverleners. Het onderwijskundig rapport wordt door de stamgroeperkracht met ouders besproken en door de ouders ondertekend.

Beschrijving van de onderwijstypen:

➤ **Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO)**

Het vmbo bereidt leerlingen voor op het middelbaar beroepsonderwijs en kent vier leerwegen (niveaus):

- De theoretische leerweg (TL)
- De gemengde leerweg (GL)
- De kader beroepsgerichte leerweg (KBL)
- De basisberoepsgerichte leerweg (BBL)

Sommige leerlingen kunnen niet op eigen kracht en zonder problemen één van deze leerwegen met een diploma afsluiten. Deze leerlingen hebben (tijdelijk) extra ondersteuning nodig. Zij kunnen dan in aanmerking komen voor leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) in het vmbo. De LWOO-leerlingen in het vmbo volgen hetzelfde programma als de andere leerlingen en sluiten de opleiding af met eenzelfde examen en diploma. Zij krijgen dus ook dezelfde lessen, maar zitten meestal in kleinere groepen zodat ze extra aandacht kunnen krijgen. Daarnaast is het ook mogelijk extra begeleiding te bieden. Het onderwijs aan een leerling met LWOO is daarom duurder voor de school. Daar is extra geld voor nodig.

➤ **Praktijkonderwijs (PrO)**

Het praktijkonderwijs is bedoeld voor leerlingen die niet in staat zijn een vmbo-diploma te halen. Het praktijkonderwijs bereidt leerlingen voor op een plekje op de arbeidsmarkt. In het praktijkonderwijs krijgen leerlingen veel extra hulp. Ze leren en werken in kleinere groepen op hun eigen niveau.

Wie komt in aanmerking voor LWOO of Praktijkonderwijs?

Er zijn wettelijke regelingen waarin wordt vastgesteld aan welke criteria een leerling moet voldoen om in aanmerking te komen voor LWOO of Praktijkonderwijs.

Criteria RVC voor LWOO en praktijkonderwijs

Om in aanmerking te komen voor LWOO:

1. IQ 75 t/m 90 en leerachterstanden van anderhalf tot drie leerjaren (dat is dus 25 t/m 49%) op tenminste twee van de vier leerdomeinen Technisch lezen, Begrijpend lezen, Spelling, Inzichtelijk rekenen. Bovendien moet tenminste één van deze domeinen Begrijpend lezen of Inzichtelijk rekenen zijn.
2. IQ 91 t/m 120 en leerachterstanden van anderhalf tot drie leerjaren (dat is dus 25 t/m 49%) op tenminste twee van de vier leerdomeinen Technisch lezen, Begrijpend lezen, Spelling, Inzichtelijk rekenen. Bovendien moet tenminste één van deze domeinen Begrijpend lezen of Inzichtelijk rekenen zijn. Er moet tevens sprake zijn van aantoonbare (via onderzoek) sociaal emotionele- en/of motivatieproblematiek.

Om in aanmerking te komen voor Praktijkonderwijs (PrO):

IQ 55 t/m 80 en dezelfde voorwaarden voor leerachterstanden als bij LWOO, maar dan van drie jaar of meer (dat is dus gelijk aan of groter dan 50%).

Bij een IQ van 75 t/m 80 kan òf een LWOO- òf een PrO-beschikking afgegeven worden, afhankelijk van de door het bevoegd gezag gegeven motivering.

De directeur van het Samenwerkingsverband geeft uiteindelijk de beschikking af.

Al deze informatie kunt u ook vinden op de volgende website: www.cobmaastricht.nl.

Welke scholen worden het meest gekozen?

Praktijkonderwijs

Praktijkonderwijs Parkstad Limburg

Sittarderweg 75
6412 CC Heerlen
045-5615555
www.pplonline.nl

Terra Nigra School voor Praktijkonderwijs

Terra Nigrastraat 5
6216 BK Maastricht
043-3621079
www.terrannigra.nl

VMBO (allen met LWOO)

Sophianum, sector VMBO

Landsraderweg 3
043-4505310
6271 NT Gulpen
www.sophianum.nl

Stella Maris, sector VMBO

Keelstraat 1
6301 XT Valkenburg
Tel.: 043 - 609 81 11
www.stellamariscollege.nl

Herlecollege, sector VMBO

Heldevierlaan 5
6415 SB Heerlen
045-5721010
www.Herlecollege.nl

Cita Verde college, sector VMBO

Heldevierlaan 12

6415 SB Heerlen

045-5700888

www.citaverde.nl

VMBO Maastricht (3^e en 4^e jaars)

Bemelergrubbe 2

NL-6226 NK Maastricht

043-4086688

www.portamosana.nl

BonnefantenCollege

Sector Bernard Lievegoed

VMBO GL/TL (met LWOO → Jekerstroom)

De Praktisch Ervaringsgerichte stroom is speciaal ontwikkeld voor leerlingen die beter leren door te doen en te ervaren. Zij zijn gebaat bij onderwijs in kleinere groepjes. Leerlingen van de PE-stroom, met een GL of TL-advies volgen een verrijkt, kunstzinnig (G)TL-programma en sluiten de opleiding in het vierde leerjaar af met een regulier (G)TL-examen.

Nijverheidsweg 25
6227 AL Maastricht
043 3509710

VMBO Maastricht (1^e en 2^e jaars)

Bemelerweg 1

6226 NE Maastricht

043-3526868

www.sint-maartenscollege.nl

Sint → Maartens
college

VWO
HAVO
VMBO

De Maastrichtse scholen werken samen in de Gemeenschap van Scholen Maastricht. Het doel van die samenwerking is goed en betaalbaar onderwijs in Maastricht. De Gemeenschap van Scholen Maastricht bestaat uit drie brede scholengemeenschappen die VWO, Havo en VMBO aanbieden, verdeeld over verschillende locaties: het Bonnefanten College, het Porta Mosana College en het Sint-Maartenscollege. Ook maken er nog twee kleinere scholen deel uit van de Gemeenschap van Scholen: Praktijkschool Terra Nigra en OPDC St. Michael, een bovenschoolse voorziening.

De stap van basisschool naar voortgezet onderwijs is soms te groot voor leerlingen met leerproblemen, sociaal-emotionele problemen, gedragsproblemen of een combinatie daarvan. Die leerlingen worden tijdelijk geplaatst in de bovenschoolse opvang van het OPDC (OrthoPedagogisch Didactisch Centrum), ook wel nevenvestiging zorg genoemd, waar ze extra ondersteuning bij leerproblemen en begeleiding op sociaal-emotioneel en gedragsmatig gebied ontvangen. De leerlingen van het OPDC staan ingeschreven op één van de scholen voor Voortgezet Onderwijs, die deel uitmaken van de Gemeenschap van Scholen Maastricht. Een gedeelte van de OPDC leerlingen maakt direct na de basisschool de 'zijstap' naar het OPDC. Dat gebeurt via het Centrum voor Onderzoek en Begeleiding in Maastricht. Omdat het OPDC een bovenschoolse voorziening is, kunnen leerlingen niet rechtstreeks aangemeld worden bij het OPDC. Leerlingen worden aangemeld bij de school waar ze formeel ingeschreven moeten worden en waar ze verwachten na het tijdelijke verblijf op het OPDC hun schoolcarrière voort te zetten. Inschrijving dient te gebeuren op één van de Maastrichtse scholen of bij Stella Maris (Meerssen/Valkenburg).

OPDC-St. Michael
Hunnenweg 4
6224 JP Maastricht
tel.: 043 - 3473000
www.opdc-stmichael.nl

Locatie Nieuwe Thermen Heerlen

Indien een leerling het niveau VMBO TL of Havo aankan, maar daar wel extra zorg bij nodig heeft, kan men in Heerlen terecht bij de Nieuwe Thermen. Meer informatie hierover kunt u vinden op de website van deze school: www.nieuwethermen.nl

Mgr. Schrijnenstraat 20
6417 XZ Heerlen
Tel: 045-5717532

Wie meldt de leerlingen aan voor het voortgezet onderwijs?

Ouders bepalen zelf naar welke school hun kind gaat. Ouders moeten hun kinderen daarom zelf aanmelden voor een school in het voortgezet onderwijs nadat de basisschool een advies heeft gegeven over het type onderwijs dat het best bij het kind past.

Voor de Maastrichtse scholen kunnen leerlingen (digitaal) aangemeld worden: www.lvomaastricht.nl.

Op alle andere scholen kan uw zoon/dochter reeds aangemeld worden, liefst in overleg met de stamgroepleerkracht.

Procedure SBO Bernardus t.a.v. schoolverlaters

Onderstaand schema komt uit ons zorgplan en beschrijft hoe wij als school de 'schoolverlaterprocedure' aanpakken en wie hierbij betrokken zijn.

Actie	Observeren en toetsen	Uitvoerders
Bij de start op onze school is er van iedere leerling een ontwikkelingsprofiel opgesteld door de IB'ers. Dit geeft een eerste indicatie welk soort vervolgonderwijs een leerling aankan.	Het ontwikkelingsprofiel wordt gemaakt m.b.v. de gegevens van de vorige school en de toetsgegevens van de afgenomen toetsen door de aandachtfunctionarissen.	IB'ers, aandachtfunctionarissen.
Tijdens iedere VCB wordt er besproken of onze school nog de meest optimale plek is voor deze leerling en wordt er bekeken of de gestelde doelen behaald zijn. De IB'er bekijkt of de leerling de uitgestippelde lijn van het ontwikkelingsprofiel volgt. Bij een didactische leeftijd van 40 maanden wordt de uitstroom bepaald en het ontwikkelingsperspectief definitief bijgesteld.	De methodegebonden en methodeonafhankelijke toetsen worden afgenomen en worden samen met de procesinformatie in het VCB vastgelegd.	Instructiegroepleerkrachten, IB'ers.
Indien een leerling een didactische leeftijd van 40 of 50 heeft (afhankelijk van doublure in groep 1 of 2) wordt er tijdens de tweede VCB besproken hoe lang deze leerling nog bij ons op school blijft (afhankelijk van niveau, toekomstige school enz.). In principe is het schooljaar waarin het kind 12 jaar wordt het laatste schooljaar. De overstap naar het voortgezet onderwijs moet dan gemaakt worden. Indien een kind hier niet aan toe is, kan er in overleg met ouders een verlenging van de TLV aangevraagd worden. Tijdens het oudergesprek wordt met ouders besproken wat de toekomstmogelijkheden voor hun zoon/dochter zijn en kunnen zij hun wensen kenbaar maken. Na overleg met ouders wordt er besloten of een kind schoolverlater wordt. Bij sommige kinderen spreken we af de keuze uit te stellen tot januari volgend schooljaar om te bekijken hoe de leerling zich verder ontwikkelt en er meer recente cognitieve gegevens (IQ)	De methodegebonden en methode onafhankelijke toetsen worden afgenomen en worden samen met de procesinformatie in het VCB vastgelegd. De leerkrachten beschrijven de sociaal-emotionele ontwikkeling van ieder kind in het VCB.	Stamgroepleerkrachten, IB'ers, ouders.

bekend zijn.																										
Stamgroepleerkracht en IB'er bespreken tijdens de VCB de leerling: sociaal-emotionele ontwikkeling, didactische ontwikkeling en IQ-gegevens. Welk vervolgonderwijs past hier het beste bij? De stamgroepleerkracht bespreekt dit advies met ouders.	Het ingevulde VCB en het OPP vormen de leidraad voor dit gesprek.	Stamgroepleerkracht, IB'er, ouders.																								
Aan het eind van het schooljaar maken de IB'ers, na overleg met alle stamgroepleerkrachten de nieuwe stamgroepen voor het nieuwe schooljaar. Schoolverlaters worden bij voorkeur (indien het taalniveau voldoende hiervoor is en de groepssamenstellingen dit toelaten) geplaatst in de hoogste twee stamgroepen (Unit 3C en 3D). Leerlingen waarbij nog getwijfeld wordt en de beslissing pas in januari wordt genomen worden bij voorkeur geplaatst in Unit 3C.	Tijdens de VCB-gesprekken bespreken de stamgroepleerkrachten met de IB'ers in welke groep kinderen naar hun idee geplaatst moeten worden (sociaal-emotionele ontwikkeling, didactisch niveau en groepssamenstelling spelen hierbij een grote rol).	Stamgroepleerkrachten, IB'ers.																								
Tijdens de kennismakingsouderavond (tweede week van het nieuwe schooljaar) geeft de stamgroepleerkracht ouders informatie over de schoolverlaterprocedure en de criteria van het vervolgonderwijs.	<p>Criteria voor toelating LWOO en Praktijkonderwijs:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Cognitief</th> <th>Leerachterstand</th> <th>Soc-emot. problemen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>LWOO breed</td> <td>80-120</td> <td>1,5 tot 3 jaar</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>LWOO smal</td> <td>75-91</td> <td>2 vakken > 1,5 jaar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>LWOO smal</td> <td>75-91</td> <td>Geen achterstand</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>1 vak > 1,5 jaar</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>PO</td> <td>55-81</td> <td>2 vakken > 3 jaar</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Leerachterstand; technisch lezen begrijpend lezen spelling inzichtelijk rekenen</p>		Cognitief	Leerachterstand	Soc-emot. problemen	LWOO breed	80-120	1,5 tot 3 jaar	X	LWOO smal	75-91	2 vakken > 1,5 jaar		LWOO smal	75-91	Geen achterstand	X			1 vak > 1,5 jaar	X	PO	55-81	2 vakken > 3 jaar		Ouders, stamgroepleerkrachten.
	Cognitief	Leerachterstand	Soc-emot. problemen																							
LWOO breed	80-120	1,5 tot 3 jaar	X																							
LWOO smal	75-91	2 vakken > 1,5 jaar																								
LWOO smal	75-91	Geen achterstand	X																							
		1 vak > 1,5 jaar	X																							
PO	55-81	2 vakken > 3 jaar																								
Bij ieder kind dat van school af gaat is een intelligentieonderzoek afgenomen. Bij kinderen die AVI M5 of hoger hebben, wordt de NIO toets afgenomen, bij kinderen die een lager leesniveau hebben, wordt de WISC-III afgenomen.	De IB'er bepaalt welke kinderen in aanmerking komen voor een intelligentieonderzoek en zoekt uit welke toets het meest geschikt (a.d.h.v. technisch leesniveau (AVI-niveau) is voor dit kind. Het intelligentieonderzoek wordt afgenomen. De NIO toets wordt afgenomen door de	IB'er, orthopedagoog, stamgroepleerkrachten van de schoolverlaters.																								

	stamgroepleerkrachten van de schoolverlaters.	
Tussen de herfstvakantie en januari worden alle gegevens verzameld: alle didactische toetsen worden afgenomen en evt. de CBSK.	Cito rekenen, cito spelling, cito begrijpend lezen worden afgenomen. Bij alle leerlingen wordt de DMT afgenomen.	Niveaugroepleerkrachten, stamgroepleerkrachten, IB'er, orthopedagoog.
Tijdens de VCB in januari bespreken de stamgroepleerkracht en de IB'er alle gegevens en wordt een definitief advies vastgesteld. De stamgroepleerkracht bespreekt dit advies met ouders en geeft hen een lijstje met open dagen van vervolgscholen (lijstje wordt indien mogelijk al eerder meegegeven). Ouders worden geadviseerd hun zoon/dochter niet tijdens deze open dag aan te melden, maar dit via de stamgroepleerkracht te doen. De procedure van de aanmelding op een school in Maastricht staat beschreven op bladzijde 7.	Cito overzicht, sociaal-emotionele ontwikkeling (evt. CBSK), IQ-gegevens.	Stamgroepleerkracht, IB'er, ouders.
De stamgroepleerkracht maakt een onderwijskundig rapport (in drievoud). Ouders ondertekenen dit onderwijskundig rapport voor gelezen. Indien ouders een toestemmingsverklaring voor het versturen van de gegevens hebben ondertekend, wordt het onderwijskundig rapport naar de nieuwe school gestuurd.	Alle onderwijskundig rapporten zijn voor 1 april verstuurd.	Stamgroepleerkracht, ouders.
Ouders krijgen bericht als hun zoon/dochter is aangenomen.		Ouders.
De stamgroepleerkrachten van de schoolverlaters bespreken in het nieuwe schooljaar (januari) de leerling met de mentor/zorgcoördinator van de nieuwe school. Op schoolniveau wordt dit teruggekoppeld als reflectie (hebben we de leerlingen naar de juiste school verwezen?).		Stamgroepleerkrachten, mentoren vervolgonderwijs.

Vragen?

Indien u vragen heeft of meer informatie wilt, kunt u altijd terecht bij de stamgroepleerkracht of de Intern Begeleider van Unit 3, Véronique Lindelauf.